

2. Основные показатели внешней торговли Республики Беларусь // Национальный статистический комитет Республики Беларусь [Электронный ресурс]. – 2014.- Режим доступа: - <http://belstat.gov.by/homer/ru/indicators/fttrade1.php>. – Дата доступа: 14.04.2014

3. Доклад о переходном процессе за 2013 г.//Европейский банк реконструкции и развития [Электронный ресурс]. – 2014.- Режим доступа: - <http://tr.ebrd.com/tr13/ru>. – Дата доступа: 26.04.2014

4. Рейтинг Doing Business 2013 // Международная финансовая корпорация. Всемирный банк [Электронный ресурс]. – 2014.- Режим доступа: - <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/belarus/>. – Дата доступа: 25.03.2014

5. The Corruption Perceptions Index 2013 Belarus // Transparency international [Electronic resource]. – 2014. – Mode of assess: <http://cpi.transparency.org/cpi2013/results/>.- Date of access: 12.03.2014

References

1. Ob inostrannykh investitsiyakh za 2013 g.// Natsional'nyy statisticheskiy komitet Respubliki Belarus'. 2014 : <http://belstat.gov.by/homer/ru/indicators/pressrel/finvestment.php>.

2. Osnovnye pokazateli vneshney torgovli Respubliki Belarus' // Natsional'nyy statisticheskiy komitet Respubliki Belarus'. 2014. : <http://belstat.gov.by/homer/ru/indicators/fttrade1.php>.

3. Doklad o perekhodnom protsesse za 2013 g.// Evropeyskiy bank rekonstruktsii i razvitiya. 2014. : <http://tr.ebrd.com/tr13/ru>.

4. Reyting Doing Business 2013 // Mezhdunarodnaya finansovaya korporatsiya. Vsemirnyy bank. 2014. : <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/belarus/>.

5. The Corruption Perceptions Index 2013 Belarus // Transparency international]. 2014.: <http://cpi.transparency.org/cpi2013/results/>

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Праневич Алла Александровна, доктор экономических наук, профессор. зав. кафедрой мировой экономики Белорусского государственного экономического университета,

Минск, пр-т Партизанский, 25.

e-mail: pranevich@bseu.by

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR.

Pranevich Alla, Doctor of Economics, Professor, Head of World Economy Department in Belarusian State Economic University,

Minsk, Partizanski Ave, 25.

e-mail: pranevich@bseu.by

УДК 631.162

УПРАВЛІННЯ ОНОВЛЕННЯМ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ В АГРОПРОМИСЛОВИХ ФОРМУВАННЯХ

Сас О.О.

Предметом дослідження виступає оновлення матеріально-технічної бази, як один із важливих сегментів управління в агропромислових формуваннях.

Метою є дослідження причин незадовільного забезпечення основними засобами великотоварних агропромислових формувань, розробка методики планування та інструментів обґрунтування необхідності оновлення їх матеріально-технологічної бази, враховуючи особливості виробничого процесу.

Результати роботи: Розглянуто широко відомі підходи щодо управління оновленням матеріально-технічної бази на аграрних підприємствах в розрізі груп за наближеністю власника до процесу виробництва. Виокремлено характерні проблемні аспекти оновлення матеріально-технічної бази сучасних великотоварних агропромислових формувань, зокрема проаналізовано чинник взаємодії менеджерів вищого рівня з виробничими підрозділами.

Галузь застосування результатів: Верховна Рада України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, агропромислові підприємства України всіх форм власності.

Висновки: для вирішення зазначених проблем запропоновано використання методів та інструментів, які відповідають особливостям виробничого процесу, а також оптимальну процедуру прийняття рішення щодо оновлення матеріально-технічної бази, яка передбачає техніко-економічне обґрунтування його доцільності.

Ключові слова: управління, матеріально-технічна база, великотоварні агропромислові формування, управлінський облік, виробничий метод розрахунку амортизації, техніко-економічне обґрунтування.

УПРАВЛЕНИЕ ОБНОВЛЕНИЕМ МАТЕРИАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ БАЗЫ В АГРОПРОМЫШЛЕННЫХ ФОРМИРОВАНИЯХ

Сас О.О.

Предметом исследования выступает обновление материально-технической базы, как один из важных сегментов управления в агропромышленных формированиях.

Целью является исследование причин неудовлетворительного обеспечения основными средствами крупнотоварных аграрных формирований, разработка методики планирования и инструментов обоснования необходимости обновления их материально-технической базы, вычисляя особенности производственного процесса.

Результаты работы Рассмотрены широко известные подходы к управлению обновлением материально-технической базы аграрных предприятий в разрезе групп по приближенности владельца к процессу производства. Выделены характерные проблемные аспекты обновления материально-технической базы современных крупнотоварных аграрных формирований, в частности проанализированы фактор взаимодействия менеджеров высшего уровня с производственными подразделениями.

Область применения результатов: Верховная Рада Украины, Министерство аграрной политики и продовольствия Украины, предприятия Украины всех форм собственности.

Выводы для решения указанных проблем предложено использование методов и инструментов, которые соответствуют особенностям производственного процесса, а также оптимальную процедуру принятия решения по обновлению материально-технической базы, которая предусматривает технико-экономическое обоснование его целесообразности.

Ключевые слова: управління, матеріально-технічна база, крупнотоварні агропромислові формувальні, управлінський учет, виробничий метод розрахунку амортизації, техніко-економічне обґрунтування.

MANAGEMENT OF RENOVATION OF MATERIAL AND TECHNICAL BASIS IN AGRO-INDUSTRIAL ENTITIES

Sas O.O.

Subject of research is. Updating of material and technical base comes forward the article of research, as one of important segments of management in the agro industrial forming.

Aim of research is. Research of reasons of the unsatisfactory providing the fixed assets of the large-scale agro-industrial entities, development of methodology of planning and instruments of ground of necessity of updating of their material and technical base, calculating the features of productive process.

Work results: Well-known approaches in relation to a management updating of material and technical base on agrarian enterprises in the cut of groups after the closeness of proprietor to the process of production are considered. The characteristic problem aspects of updating of material and technical base on the modern of large-scale agro-industrial entities, in particular the factor of cooperation of managers of higher level misanalyses with productive subdivisions are distinguished.

Branch of applying results: Verkhovna Rada of Ukraine, Ministry of agrarian politics and food of Ukraine, enterprise of Ukraine of all patterns of ownership.

Conclusions: for the resolving of the marked problems, the use of methods and instruments that answer the features of productive process, and also optimal procedure of decision-making in relation to updating of material and technical base that envisages the feasibility study of expediency is offered.

Key words: management, material and technical base, of large-scale agro-industrial entities, administrative account, productive method of calculation of depreciation, feasibility study.

Постановка проблеми. Важливим чинником стабільного розвитку будь-якого аграрного підприємства є наявність збалансованої матеріально-технічної бази. Дослідження науковців свідчать [1; 2; 3] про значну моральну та фізичну зношеність основних засобів на підприємствах аграрного сектору всіх форм власності. Варто зазначити, що ця проблема стосується сучасних великотоварних агропромислових формувань (агрохолдингів), хоча вони мають більші фінансові можливості для оновлення своєї матеріально-технічної бази.

Важливим питанням у проблематиці переозброєння вітчизняних аграрних підприємств є інноваційний чинник. Дослідженням стосовно підвищення ефективності на основі впровадження інноваційних технологій займається значима кількість науковців. Водночас, надзвичайно мала кількість аграрних підприємств стають на такий шлях, в т.ч. й агрохолдинги, які часто мають такі можливості та доступ до інвестиційних ресурсів. Постає логічне питання: «Чому значна кількість досліджень доводить високий рівень підвищення ефективності після впровадження інноваційних технологій, а впровадженя незначна кількість?». Вважаймо, що є три відповіді на таке питання: по-перше, існуюча думка про безмежні фінансові можливості агрохолдингів – хибна; по-друге, ряд інновацій, які широко пропагують науковці, є ефективними тільки за ідеальних умов виробництва (погодні, логістичні, і т.д.); по-третє, деякі інноваційні пропозиції взагалі викликають сумніви у спеціалістів щодо їх результативності.

В цілому практика свідчить, що менеджери аграрних підприємств зазвичай ведуть політику оновлення матеріально-технічної бази за принципом критичної необхідності, використовуючи або не використовуючи елементи інновацій.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Вирішення різних проблем матеріально-технологічного оновлення аграрних підприємств займаються Д. Бурковський[1], Л. Мармуль[4], М. Михайлова[8] та інші [11, 12]. Зокрема, аналізуючи причини занепаду та перспективи ринку сільськогосподарської техніки В. Адамчук та М. Грицишин звертають увагу на помилкову політику, що призвела до порушенню вартісного обміну між продукцією сільського господарств, промисловості та послуг. Автори зазначають, що при переході до ринкової економіки, темпи зростання цін на сільськогосподарську продукцію були нижчими у 7-10 разів ніж на продукцію промисловості. Відповідно була знижена купівельна спроможність підприємств аграрного сектору щодо придбання основних засобів. Стосовно цього, ними наводиться доказовий приклад: якщо у 2000 р. для придбання трактора 3 класу ВАТ «ХТЗ» необхідно було близько 220 т пшениці (3 класу), то у 2005 р. – 403 т, а уже в 2009 р. – 470 т. Дослідники зазначають, що аналогічна тенденція спостерігається і з оборотними ресурсами - мінеральними добривами, засобами захисту рослин та паливо-мастильними матеріалами[3].

Ряд дослідників, наприклад Я. Білоусько, Ю. Лузан та В. Товстопят[2] наголошують на важливості якості основних засобів. Оскільки сьогодні диктує необхідність підвищення продуктивності, безпеки, зниження витрат на одиницю виробітку, екологізації – постає потреба у якісному відновленню технічного забезпечення з елементами інновацій та вдосконалень.

Підвищення ефективності господарювання та технологічне оновлення на інноваційній основі досліджували В. Чабан[6], М. Чумаченко[7], К. Бояринова[9], В. Трегубчук[10] та інші. Вважаймо, що заслугоує уваги та має правильний підхід напрацювання М. Кареба та С. Тараненко[5]. Дослідники акцентують увагу на важливості планування технічного переозброєння виходячи зі стратегічних цілей аграрних підприємств, залучати комплекс заходів спрямованих для підвищення ефективності виробництва на основі впровадження нових технологій. В свою чергу зазначається важливість не тільки техніко-технологічного фактору, а й таких аспектів як організація та управління.

Пропри значний арсенал наукових доробків, питання розробки конкретних методик та інструментів, які могли б використовувати підприємці в процесі оновлення матеріально-технічної бази, залишаються відкритими. Абсолютна більшість дослідників ведуть мову про відповідальність та обов'язки держави, необхідність впровадження державних програм та інших заходів, що не дає ніякого результату.

Постановка завдання. Метою роботи є дослідження причин незадовільного забезпечення основними засобами великотоварних агропромислових формувань, розробка методики планування та інструментів обґрунтування необхідності оновлення їх матеріально-технологічної бази, вираховуючи особливості виробничого процесу.

Виклад основного матеріалу. Аграрний сектор економіки України поділяється на три основні групи виробників: 1) господарства населення; 2) сільськогосподарські підприємства; 3) великотоварні агропромислові формування (агрохолдинги). Фактор наблизеності власника до процесу виробництва формує основні відмінності управління діяльністю у кожній групі. В міру характерної тісноти зв'язку між власником та виробничим процесом для господарств населення та сільськогосподарських підприємств, вирішення питання оновлення техніки набуває лише фінансово-економічної доцільності та рішення господаря.

Для сучасних великотоварних агропромислових формувань є притаманним відірваність власника від безпосереднього процесу виробництва. Таким чином, дана проблема набуває кардинально іншого характеру та формується через наступні чинники:

- часта відсутність взаємодії та взаєморозуміння між виробничими підрозділами та менеджерами вищого рівня у питаннях необхідності оновлення основних засобів (машино-тракторного та автопарку, будівель та споруд, технологічного обладнання);
- низький рівень матеріально-технічного забезпечення значної частини виробничих підрозділів, адже створення агрохолдингів в основному відбувається способом поглинання менших сільськогосподарських підприємств;
- тривалий термін окупності інвестицій у часі порівняно з іншими галузями економіки провокує власників максимально скорочувати інвестиційні пакети.

На нашу думку, основним чинником з перерахованих є низький рівень взаємодії виробничників з вищим ешеленом управління, що провокується рядом причин. Серед них можна виділити такі:

- низький рівень знань специфіки виробничого процесу в аграрній галузі, та як наслідок – відсутність розуміння необхідності матеріально-технічного оновлення у менеджерів, що перейшли з інших секторів економіки;
- різний рівень кваліфікації менеджерів – взагалі;
- конфліктні тактичні задачі на різних рівнях менеджменту (у менеджерів вищого рівня – збільшити прибуток, зокрема за рахунок зниження витрат; у менеджерів нижчого рівня – підвищити продуктивність, що потребує додаткових витрат);
- класичні конфлікти соціально-виробничого характеру.

Зазначені проблеми широко досліджуються науковцями та успішно вирішуються практиками. Використовуються методи на основі тренінгів персоналу з мотивації та взаємодії, програм із підвищення кваліфікації, тощо. Перепоною постає недовіра вітчизняних інвесторів до наведених методів, яка сформована скоріше всього нерозумінням стратегічних напрямків розвитку підприємств. Зазначимо, що іноземні компанії, які функціонують в Україні, часто використовують консультації спеціалістів за даними напрямками.

Існуючі інструменти управління та контролю за витратами в агропромислових формуваннях зводяться до ряду забюрократизованих процедур. Основні етапи процесу заміни матеріально-технічної бази наступні: складаються акти на списання та дефектів згідно яких ініціюється замовлення головним інженером на основі короткострокового плану; приймається рішення стосовно оновлення матеріально-технічної бази на вищому рівні з погодження, як правило, бюджетного чи планово-економічного департаменту. Ці етапи можемо охарактеризувати наступним чином:

- залежністю від кваліфікації головного інженера;
- відсутністю аналізу залишкової вартості основних та обґрунтування передчасного їх зношення чи навпаки;
- відсутністю стратегічного плану оновлення, тобто заміна техніки відбувається за критичної необхідності, що часто призводить до невідповідності обладнання стратегічному напрямку розвитку організації;
- низьким рівнем аналізу економічної доцільності заміни техніки, який знову ж таки, не враховує стратегічні плани.

Вирішення проблем оновлення матеріально-технічної бази великотоварних агропромислових формуваннях бачимо в комплексному використанні підходів, що ґрунтуються безпосередньо на виробничому процесі у поєднанні з аналізом його економічної ефективності. Цей підхід полягає у наступному:

- обов'язкова наявність стратегічного плану оновлення матеріально-технічної бази агропромислового формування;
- техніка та обладнання повинні замінюватися на спеціалізовані моделі у відповідності до стратегічних планів розвитку компанії. Наприклад, маючи мету спеціалізації на вирощуванні сої при оновленні парку сівалок варто акцентувати увагу на сучасних спеціалізованих рядкових сівалках, спосіб посіву яких дає можливість не тільки знизити витрати пального, а й витрати насіння, збільшити схожість за рахунок підвищення якості посіву, що повинен показувати техніко-економічний аналіз;
- практика свідчить, що покупка потужної та/або нової техніки не завжди є виправданою. Потрібно розраховувати економічну доцільність оновлення основних засобів з врахуванням релевантних потреб підприємства та перспектив розвитку. Розглядати варіанти купівлі вживаної техніки з низьким рівнем зношеності.

Інструментом контролю за реальним станом основних засобів в агропромислових формуваннях має стати управлінський облік зі стану та використання матеріально технічної бази. Вважаймо, що в управлінському обліку аграрного підприємства має використовуватися виробничий метод розрахунку амортизації та зношеності основних засобів. Глибоко переконані, що коректно сформовані показники використання основних засобів за таким принципом відображатимуть дійсне становище матеріально-технічної бази та не будуть викликати сумнівів у вищого керівництва, яке може бути віддаленим від процесу виробництва. Для доведення такої думки розглянемо наступний приклад (табл. 1).

Таблиця 1. Порівняння розрахунку експлуатації Fendt 936 Vario Power (330к.с.) на базі одного з агропромислових формувань за різних методів нарахування амортизації

Показник	Прямолінійний метод (часто використовуваний)	Виробничий метод
Первинна вартість основного засобу	2 200 000 грн	
Норматив за рекомендацією виробника	8 0000 м/г	
Бухгалтерський амортизаційний термін (група 4 – машини та обладнання)	5 років	
Відпрацьовано за сезон, м/г	2 500 м/г	
Нарахована амортизація	440 000	687 500
Кінцева вартість основного засобу	1 760 000	1 512 500
Реальний амортизаційний термін	-	3,2 роки

Як бачимо з таблиці 1 широко розповсюджений у бухгалтерському та управлінському обліку прямолінійний метод розрахунку амортизації не відображає реальної картини стану основних засобів, зокрема їх зношеності та амортизаційного терміну. Упускається можливість врахування інтенсивного використання техніки, що особливо актуально для значної розпороченості земель у сучасних агропромислових формуваннях. Прикладом тут може бути використання машино-тракторного парку у формі механізованих загонів, які починають сезон у південних регіонах, а закінчують у північних.

Варто зауважити про наявність ряду проблем за використання такого підходу: 1) деякі виробничі процеси мають декілька базових одиниць що можуть використовуватися для розрахунку, обираючи якого може викликати труднощі; 2) не всі основні засоби мають документальне нормування, що характеризувало би експлуатаційний період, в результаті чого спеціалісти повинні самостійно його визначити; 3) впровадження такого обліку зазвичай супроводжується введенням додаткових процедур обліку в виробничому процесі та зумовлює додаткові витрати (заробітна плата обліковця, купівля лічильників, датчиків та інших засобів). Попри це практичні розрахунки свідчать, що використання розрахунку амортизації за виробничим методом стає потужним інструментом в управлінському обліку, який дозволяє навіть віддаленим керівним органам агропромислових формувань об'єктивно оцінювати ситуацію. Одночасно такий підхід знімає цілий ряд питань до інженерних служб щодо

релевантності заявок на заміну техніко-технологічного обладнання, що зменшує кількість конфліктних ситуацій між вищим керівництвом та інженерами.

Оптимальна процедура прийняття управлінського рішення вищим ешелонем менеджменту в агропромислових формуваннях має наступні етапи:

- 1) заявка (службова записка) головного інженера до економічного відділу у формі запиту для обґрунтування економічної доцільності оновлення основного засобу – заміни або капітального ремонту;
- 2) відповідь відділу економіки інженерній службі, яка повинна в собі містити техніко-економічне обґрунтування доцільності, чи не доцільності проведення заміни/капремонту інженерною службою на основі даних управлінського обліку (ринкова вартість, рівень зношеності у грошовому та натуральному вигляді, тощо);
- 3) у разі негативної відповіді від економічного відділу – пошук альтернатив інженерною службою та повторення процедури;
- 4) у разі отримання позитивної відповіді від відділу економіки – направити службову записку з техніко-економічним обґрунтуванням до вищого ешелону управлінців для кінцевого прийняття рішення щодо оновлення.
- 5) рішення уповноваженим відділом (бюджетна комісія, заступник генерального директора, генеральний директор чи інші уповноважені особи) приймається виходячи з поточного фінансово-економічного стану організації – оновлення техніко-технологічного обладнання або відмова від такого (може ініціювати аналіз доцільності окремого напрямку діяльності).

Висновки. Основною проблемою управління оновленням матеріально-технологічної бази великотоварних агропромислових формувань низький рівень взаємодії вищого ешелону менеджменту з виробничим підрозділами, що обґрунтовується рядом причин, таких як низький рівень кваліфікації менеджерів різних рівнів, брак знань виробничих процесів, конфліктність задач, тощо. Наведені найпоширеніші етапи процедури оновлення матеріально-технічної бази та зазначені їх недоліки: залежність від компетентності спеціалістів, відсутність стратегічного вектору розвитку агропромислового формування, низький рівень аналізу вчасності та ефективності проведення оновлення.

Вирішення наведених проблемних питань управління оновленням матеріально-технічної бази великотоварних агропромислових формувань вбачаємо у розробці стратегічного плану оновлення матеріально-технічних засобів, який повинен відповідати загальній стратегії організації, та бути техніко-економічно обґрунтованим. Обов'язковим є використання методів та інструментів які мають відповідати реальному виробничому процесу виробництва та/або переробки продукції. Одним з таких інструментів є обґрунтування використання на сонові управлінського обліку виробничого способу розрахунку зношеності основних засобів під час аналізу доцільності оновлення матеріально-технологічної бази. Одночасно важливим елементом підвищення ефективності управління оновленням матеріально-технологічної бази є оптимізація самої процедури прийняття відповідного рішення, яка повинна бути максимально скорочена та водночас містити в собі ґрунтовний аналіз техніко-економічний аналіз.

Список використаної літератури

1. Бурковський І.Д. Шляхи поліпшення технічного оснащення аграрних підприємств / І.Д. Бурковський // Економіка АПК. – 2010. – № 4. – С. 92–95.
2. Білоусько Я.К. Техніко-технологічне забезпечення сільського господарства / Я.К. Білоусько, Ю.Я. Лузан, В.Л. Товстопят // Економіка АПК. – 2009. – № 12. – С. 29–33.
3. Адамчук В.В. Формування і розвиток ринку сільськогосподарської техніки в Україні / В.В. Адамчук, М.І. Грицишин // Вісник аграрної науки. – 2013. – № 7. – С. 5–9.
4. Мармуль Л.О. Матеріально - технічне забезпечення регіональних АПК / Л.О. Мармуль // Економіка АПК. – 2007. – № 2. – С. 12.
5. Кареба М.І., Тараненко С.В. Сутність і напрями технічного переозброєння аграрних підприємств на інноваційній основі / Кареба М.І., Тараненко С.В. // Вісник ХНАУ: збірник наук. пр. / редкол.: О.В. Олійник, О.І. Гуторов, В.Я. Амбросов [та ін.]. - [X.] : [ХНАУ]. - (Серія
6. Чабан В.Г. Інновації як умова підвищення онкурентоспроможності аграрного сектору / В.Г. Чабан // Економіка АПК. 2006. № 7. С. 68 - 72
7. Чумаченко М. Ще раз про амортизацію як важливе джерело інвестиційної діяльності підприємства / М. Чумаченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2004. – №11. – С.3-7
8. Михайлова М.М. Роль амортизації у процесі відтворення основних засобів / М.М. Михайлова// Облік і фінанси АПК. – 2010. – №2. – С. 85-87
9. Бояринова К.О. Управління процесом технічного переозброєння в контексті інноваційного розвитку підприємства [Електронний ресурс] / К.О. Бояринова, К.О. Данильченко. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
10. Трегубчук В. Інноваційно-інвестиційний розвиток національного АПК: проблеми, напрями і механізми // Економіка України. - 2006. - № 2. С. 4-12.
11. Capital fixed assets guide //For Financial reporting purposes. CAFR Group, State Auditor's Office—Revised 5/31/2011. – page 20.
12. An Introduction to Core Topics in Alternative Investments. Wiley F. 2012. Part Two – Real Assets, Chapters. – 8 – 10 p.

References

1. Burkovsky I.D. Ways to improve the technical equipment of farms. // The economy of agro-industrial complex. 2010. № 4. P. 92-95.
2. Bilousko J.K., Luzan Yu. Ya., Tovstopyat V.L. Technical and technological support agriculture. // The economy of agro-industrial complex. 2009. № 12. P. 29–33.
3. Adamchuk V.V., Grytshyn M.I. The formation and development of agricultural technology in Ukraine. // Bulletin of Agricultural Science. 2013. № 7. P. 5–9.
4. Marmul L. O. Material - technical support regional economy of agro-industrial complex. // The economy of agro-industrial complex. 2007. № 2. P. 12.
5. Kareba M.I., Taranenko S.V. Essence and direction of technical re-equipment of agricultural enterprises based on the innovation. // Bulletin KHNAU: a collection of science. pr. / redkol.: A.V/ Oleinik, A.I. Hutorov, V.Y. Ambrosov [et al.]. [Kh] [KHNAU].
6. Shepherd V.G. Innovations as a condition for raising the agricultural sector onkurentospromozhnosti. // The economy of agro-industrial complex. 2006. №7. P. 68–72.
7. Chumachenko M. Again on depreciation as an important source of investment of the company. // Accounting and Auditing. 2004. No11. p.3-7.
8. N.N. Mikhailov The role of depreciation in the reproduction of fixed assets. // Accounting and Finance economy of agro-industrial complex. 2010. No2. P. 85-87.
9. Boyarynova K.O., Danilchenko K.O. Managing the process of revamping the innovative enterprise development. : <http://www.nbu.gov.ua>
10. Trehobchuk V. innovation and investment development of national AIC: Problems, Trends and Mechanisms // The economy of Ukraine. 2006. No 2. P. 4-12.

11. *Capital fixed assets guide //For Financial reporting purposes. CAFR Group, State Auditor's Office—Revised 5/31/2011. page 20.*
 12. *An Introduction to Core Topics in Alternative Investments. Wiley F. 2012. Part Two – Real Assets, Chapters. 8–10 p.*

ДАНИ ПРО АВТОРА

Сас Олександр Олександрович, аспірант, асистент кафедри економіки агропромислових формувань Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» 03113 м. Київ, вул. Дегтярівська, 49-г, КНЕУ, навчальний корпус №2.
 e-mail: sasalexandr@ukr.net

ДАНИЕ ОБ АВТОРЕ

Сас Александр Александрович, аспирант, ассистент кафедры экономики агропромышленных формирований Государственное высшее учебное заведение «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана». 03113, м. Киев, ул. Дегтяревська, 49-г, КНЕУ, учебный корпус №2.
 e-mail: sasalexandr@ukr.net

DATA ABOUT THE AUTHOR

Sas Alexander Aleksandrovych, Postgraduate Student, Department of Economics The assistant agroindustrial formations Kyiv National Economic University Vadym Hetman 03113, Kiev, Street Dehtyarevskya, 49 g, KNEU, Teaching building №2.
 e-mail: sasalexandr@ukr.net

УДК 331.108.2:665.637.6

ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ НАФТОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ (ВИРОБНИКАХ МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ)

Ходикіна І.В.

В статті проаналізовані сучасні підходи до управління персоналом на промислових підприємствах-виробниках мастильних матеріалів з метою виявлення проблемних моментів та визначення перспективних напрямків вдосконалення тих систем, що діють на сьогодні. За допомогою анкетування, опитування, інтерв'ювання співробітників вперше узагальнена інформація щодо втілення стратегічних методів управління на цих підприємствах, виявлені основні напрями мотивації персоналу, основи корпоративної культури. Проаналізовано, чи відбувається адаптація, навчання персоналу, чи збільшені останніми роками витрати на персонал, чи ведеться статистика спостережень, чи аналізуються ці дані, яка роль відділів кадрів на підприємствах галузі. В результаті дослідження виявлено, що підприємства потребують для подальшого успішного існування та розвитку втілення в систему управління стратегічних карт, які допоможуть водночас вирішити декілька задач: розподілити між топ-менеджерами відповідальність, об'єднати колективи однією метою розвитку, розподілити тактичні завдання для кожного співробітника. Подібні дослідження на практиці допомагають керівникам своєчасно корегувати свою діяльність та більш ефективно використовувати персонал на своєму підприємстві.

Ключові слова: стратегічне управління, персонал, людський капітал, стратегічне планування персоналу, стратегічна організація персоналу, стратегічний контроль персоналу, мотивація, корпоративна культура, стратегічні карти.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОДХОДОВ К УПРАВЛЕНІЮ ПЕРСОНАЛОМ НА ПРІДПРИЯТТЯХ НЕФТЕПЕРЕРАБАТЫВАЮЩЕГО КОМПЛЕКСА (ПРОИЗВОДИТЕЛЯХ СМАЗОЧНЫХ)

Ходыкина И.В.

В статье проанализированы современные подходы к управлению персоналом на промышленных предприятиях - производителях смазочных материалов с целью обнаружения проблемных моментов и определения перспективных направлений усовершенствования тех систем, что действуют сегодня. При помощи анкетирования, опроса, интервьюирования сотрудников впервые обобщена информация относительно внедрения стратегических методов управления на этих предприятиях, выявлены основные направления мотивации персонала, основы корпоративной культуры. Проанализировано, происходит ли адаптация, обучение персонала, увеличены ли в последние годы расходы на персонал, ведется ли статистика наблюдений, анализируются ли эти данные, какова роль отделов кадров на предприятиях отрасли. В результате исследования выявлено, что для дальнейшего успешного существования и развития в области управления персоналом данная группа предприятий нуждается во внедрении стратегических карт, которые помогут решить сразу несколько задач: распределить ответственность между топ-менеджерами, объединить коллективы одной целью развития, распределить тактические задачи для каждого сотрудника. Подобные исследования помогают предприятию более эффективно управлять персоналом своих предприятий и своевременно вносить корректировки в работу сотрудников.

Ключевые слова: стратегическое управление, персонал, человеческий капитал, стратегическое планирование персонала, стратегическая организация персонала, стратегический контроль персонала, мотивация, корпоративная культура, стратегические карты.

CHARACTERISTICS OF PERSONAL MANAGEMENT ON ENTERPRISES IN OIL AND GAS INDUSTRY (LUBRICANTS PRODUCERS)

Khodykina I.V.

Here are analysed modern approaches to personal management on industrial enterprises – lubricants producers- in order to find out problem moments and determine perspective directions those systems what are working now. With a help of personal interviewing and questionnaire and polling at the first time was collected the information about strategically management methods on these enterprises, were found main directions of personal motivation and organizational culture basic concepts. Additionally were analysed: how are the adaptation and staff training used; were the staff costs increased in the last years, are observation, analysis and control employed. As a result were specified for the further successful work and development in the sphere of people